

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland

**KNNV Nieuws 595,
19 augustus 2018**

De KNNV afdeling Delfland staat voor een natuurlijke leefomgeving waarin mens en natuur samen een plek vinden.

En is actief in de gemeenten Delft, Lansingerland, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland, en de gebieden Sion, Wilhelminapark, Eisenburgerbos (Rijswijk) en Ypenburg (Den Haag)

VOORUITBLIK

Verklaring van de symbolen

*:een ledenbijeenkomst, niet-leden zijn van harte welkom om een keer deel te nemen aan een ledenactiviteit om die te ervaren!

Meld je aan via afdelingDelfland@knnv.nl. Als het * teken ontbreekt, is de bijeenkomst openbaar en is aanmelding vooraf niet nodig.

W: afdelingswinkel is aanwezig; door hier te kopen steun je onze afdeling

G: Voor de gezelligheid

L: Voor mensen die willen bijleren

E: Voor de experts

H: Handen uit de mouwen

Een onderdeel van NATUURPUNT DELFLAND en NATUURPUNT WESTLAND Doe je ook mee?

Elk jaar kent een groot thema. Dit jaar bescherm de natuur in je eigen omgeving.

Soort van de maand juli en augustus: **snorzweefvlieg**

Lees de toelichting.

Als je dus een snorzweefvlieg ziet meld dit via

afdelingdelfland@knnv.nl

of via

[KLIK HIER](#)

Zie voor de achtergrondinformatie over de snorzweefvlieg, [KLIK HIER](#)

H 21 augustus, 19:00 uur, inventarisatie Vissen o.l.v. Frank Herfs, met grote schepnetten vangen we de vissen en na het bepalen van het soort en fotograferen worden ze weer los gelaten. Verzamelen kruising Eikelenburglaan / fietspad Molenwetering, Rijswijk.

25 augustus. 12 tot 14 uur, Melarium Imkerij geopend, Melariumpad 11, Delft.

Er zijn imkers aanwezig om de imkerij te laten zien en vragen te beantwoorden.

L 15 september, 13:30 – 16:00, Workshop Wolken, o.l.v. Huub Mizee, de weerman van Omroep West, Melarium, Melariumpad 11, Delft

In deze workshop zullen de volgende vragen worden beantwoord: hoe ontstaan wolken, welke wolken zijn er, wat zeggen wolken ons? Welke wolken zien wij boven het Melarium?

Aanmelden verplicht omdat de capaciteit beperkt is. De kosten zijn € 10,-; leden € 5,-. Inlichtingen 06 – 33 00 1742. Opgeven via afdelingDelfland@knnv.nl

Tuintips

Het is tijd om wat er na de droogte nog staat nog verder te verzorgen en voor te bereiden op de winterrust.

Volgend jaar kunnen weer sierplanten worden gezaaid, geniet van wat er nog staat.

Denk hoe teveel regen in herfst en winter op te vangen is, dan is ook tijdens een langere droogte water beschikbaar.

Oogsten van groente en fruit gaat door tot in de herfst.

Sterrenhemel

- 14/08, een half uur na zonsondergang als het nog volop schemert, zie je de smalle maansikkel laag aan de westelijke hemel. Onder de maan moet ook de planeet Venus te zien zijn. Zorg wel voor een vrij uitzicht op de horizon en gebruik eventueel een verrekijker.
- 15/08, de reuzenplaneet Jupiter staat de komende dagen opnieuw heel dicht bij de ster Zubenelgenubi in het sterrenbeeld Weegschaal. Kijk rond 22:30 uur laag in het zuidwesten.
- 17/08, samenstand van de vrijwel halfverlichte maan en de planeet Jupiter rechtsonder de maan. Bekijk het tweetal vanaf 22:00 uur in het zuidwesten. Vandaag bereikt Venus zijn grootste schijnbare afstand ten oosten van de zon. De planeet is de gehele zomer zichtbaar geweest als een opvallende helder 'avondster' aan de westelijk hemel. Momenteel gaat hij echter vrij kort na de zon onder, zodat hij alleen aan het begin van de schemering te zien is, laag in het westzuidwesten.
- 18/08, eerste kwartier (09:48 uur). De halfverlichte maan staat rond 22:30 uur vrij laag in het zuidwesten. Op grote afstand rechtsonder de maan is de planeet Jupiter zichtbaar.
- 19/08, de ster die je rond 22:30 uur op vrij grote afstand rechtsonder de maan ziet staan, in het zuidzuidwesten is Antares in het sterrenbeeld Schorpioen.

KNNV-afdelingswinkel, bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via afdelingDelfland@knnv.nl

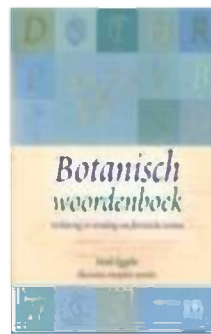
Botanisch woordenboek

Verklaring en vertaling van 1500 floristische termen

Auteur: Henk Eggelte

Prijs: € 19,95

Iedereen die wel eens wilde planten determineert weet dat al die verschillende botanische termen verwarrend kunnen werken. Dit boek biedt uitkomst met de omschrijving van zo'n 1500 botanische termen aangevuld met honderden duidelijke tekeningen. De meeste termen zijn ook vertaald in het Engels, Duits, Frans en Latijn. Een onmisbaar hulpmiddel voor plantenliefhebbers.

TERUGBLIK

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.knnvdelfland.waarneming.nl

Als je geen account hebt mag je het melden via knnvdelft en zaterdag.

06/08, schaduwbeeld **gewone klit**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **hennepnetel sp.** van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **hennepnetel spec.**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **icarusblauwtje vrouwtje op heelblaadjes**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **koolwants**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **koolwantsen**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **melde**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **nachtschade in melde**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, **nachtschade** op **melde**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, uitgebloeide **bijvoet**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

06/08, vrouwtje **Icarusblauwtje** op **heelblaadjes**, van Weerden Poelmanpad, Jos van Koppen.

12/08, bloeiend **pijkruid**, Tanthof, Freek Boon.

12/08, hangende **kaardenbol**, Kenenburgpad, Freek Boon.

19/08, **esdoornzaad met vier vleugels**, Geert en Marian

Jos zijn pad

Deze week op maandag, toen het nog tropisch warm was, toch maar mijn pad afwisselend afgedraafd en afgesnelwandeld.

De berm aan de oostzijde is een aantal weken geleden grondig gemaaid, maar een aantal planten trekt zich blijkbaar niet

helemaal terug voor de droogte. Er hebben zich enkele nieuwe bloeiende exemplaren ontwikkeld.

In 37-15-15 zag ik weer bloeiende **rode klaver**, **smeerwortel**, **vlasbekje**, **luzerne**, **smalle weegbree** en **lotusklaver**.

Dat het **riet** het langs de slootkant uitbundig doet is niet verwonderlijk. De slootkant zelf kun je uiteraard niet echt

uitgedroogd noemen. Ik zag daar ook een bloeiende **melkdistel**.

Verder heb ik gekeken of ik bezoekers van de nog steeds bloeiende wilde **peen** en **zandkool** in beeld kon brengen.

Het is me gelukt bij een insect dat ik later als **koolwants** heb gedetermineerd.

In 30-55-55 ontdekte ik niet echt direct langs het pad, maar in en bij het stukje bos bij het parkeerterrein van het bedrijventerreintje bij Ypenburg en de kynologenvereniging, **hennepnetel** en **nachtschade** die tot manshoog in **melde** was meegegroeid. Het is daar niet echt droog en heet door de hoge bomen. Verder het vrouwtje van het **icarusblauwtje** op **heelblaadjes**. De schaduwwerking van een **kleine klit** en uitgebloeide bloemen van **bijvoet** vond ik in dit blok ook 'fotogeniek' genoeg om op te sturen, zie foto's.

Nu maar afwachten wat de nieuwe ijstijd van donderdag j.l. en de korte overdaad aan water teweeg brengt.

01/08, honing van Veelust te koop bij boer Gerard van Winden

Boer Gerard van Winden verkoopt in zijn winkel op de boerderij Abtswoude 34, Delft heerlijke verse ongepasteuriseerde zoete melk, karnemelk, boter, yoghurt, eieren, snoeptomaatjes, aardappelen en seizoensgroenten uit de moestuin en nu ook de lokale honing van imker Hans van Mechelen van de bijenstal op boomgaard Veelust, Abtswoude 19 (zie foto) die door KNNV'ers wordt onderhouden. Houd je van streekproducten ga dan naar Gerard en koop honing van Hans

Boomgaard Veelust bijenstal met landingssignalen.

H 13 augustus, 19:30 – 21:30 uur, actie Kroos scheppen

Er waren 15 deelnemers die vol enthousiasme hebben geschept, er zijn zes kruiwagen naar de komposthoop van de kindertuinen de Boterbloem gebracht, twee zakken met afval in twee containers van deelnemers gestort.

De volgende waterdieren zijn waargenomen:

Eironde watertor (2ex), **bootsmannetje (3ex)**, **tuielaar (3ex)**, **kleine modderkruiper**, **kleine watersalamander (ca 20 ex, larven)**, **gewone poelslak**, **posthoornslak**, **waterpissebed**, **luguber glijer**, **bruine kikker (ca 10 ex)**, **poelpiraat (spin)**

Verder enorm gelachen om de grappen die gemaakt werden.

16/08, op 22 april 1905 is Natuurmonumenten opgericht.

Theo Wams, de directeur van Natuurmonumenten zette de bijgaande presentielijst op twitter, een trouw lid had dit opgestuurd. Het was bekend dat de (K)NNV de aanleiding voor deze vergadering was maar dat er zoveel afgevaardigden van afdeling bij betrokken waren is nieuw voor ons. En leuk dat Jac. P. Thijsse bovenaan staat.

15/08, de gemeente Pijnacker-Nootdorp past een nieuwe snoeiwijze toe: de breuksnoei

<https://www.pijnacker-nootdorp.nl/wekelijks-gemeentenieuws-15-augustus-2018/breuksnoei-treurwilgen.htm>

16/08, privacyverklaring op de website.

In de bestuursvergadering van 15 augustus hebben we de privacyverklaring vastgesteld, deze voldoet aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Zie onze privacyverklaring <https://www.knnv.nl/afdelingDelfland/downloads-organisatie>.

Ook hebben we het inschrijvingsformulier aangepast, zie Formulier om lid te worden via <https://www.knnv.nl/afdelingDelfland>

L 17 aug. 13:00 uur, inventariseren kilometerhokken voor Floron

Door blessure niet door gegaan.

L 18 augustus, 10 -12:00 uur, Studiegroep Planten

Wat hadden we vandaag weer een leuke les! Adrie van Heerden legde ons uit hoe we grassen kunnen determineren. We weten nu "alles" van tongetjes, oortjes (al dan niet behaard), platte en ronde bladeren, ribbels of geen ribbels, glanzend en mat, pollen, boven en ondergrondse uitlopers en nog veel meer.

L 18 augustus, Workshop Vruchtbomen snoeien

Er is door 23 deelnemers met heel veel enthousiasme geluisterd, vragen gesteld en gesnoeid in de boomgaard van de World Art Centrum, de koffie, thee en koeken waren verzorgd door het WAC en waren heerlijk. Er zijn appel-, peren- en pruimenbomen gesnoeid. Eén van de mooiste opmerkingen was "ik dacht dat deze boom niet gesnoeid hoefde te worden maar nu zie ik dat dat toch nodig was, het is echt een boom geworden". De deelnemers wilden graag een vervolg, vier mensen willen bij de bestaande boomgaarden helpen en enkele hebben aangegeven lid te worden.

De catering was prima

Een peer na het snoeien

G 19 aug, 9:15 uur – 12:30, excursie Broekpolder en De Ruigte, Broekpolderweg 251, 3138 HA Vlaardingen

Tien deelnemers hebben genoten van het gebied, door de droogte hebben zij ook in een droge plas gestaan.

De volgende soorten zijn op geschreven, uiteraard nog veel meer gezien:

Kersruim, dijkviltbraam, zwartkop, tjiftjaf, heggendoornzaad, kneu, goudzuring, rosse vossenstaart, watersnip, rode waterereprijs, watermuur, lepelaar, akkerdistelroest, grauwe gans, boomkruiper, witte kwikstaart, mannetjesvaren, wintertaling, bergeend, witgat, putter, gewone agrimonie, knikkend tandzaad, grote bonte specht, konijn, blauwe knoop, Canadese kornoelje, grote ratelaar, watermuur, blauwe knoop, wilde bertram, Italiaanse aronskelk, poelruit, blaassilene, geoorde wilg, boerenzwaluw, gehakelde aurelia, grote klit.

Zeer tevreden ging een ieder huiswaarts.

L 19 aug. 13.00: Excursie Teleflora Starters; Akkerdijkse Bos

Acht deelnemers hebben o.a. het volgende gevonden:

Slanke waterweegbree, pijlkruid, kleine watereppe, late guldenroede, wilgenroosje, harig wilgenroosje, gewone hennepnetel, dijkviltbraam, dauwbraam, hondsroos, eenstijlige meidoorn, rode kornoelje en een rozenmosgal.

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

TIPS

<https://vroegevogels.bnnvara.nl/nieuws/actie-bomen-voor-koeien>

Hang een nep-nest op voor de wespen

<https://www.milieucentraal.nl/in-en-om-het-huis/ongediertebestrijding/wespen/>

Wij helpen je
uit te vliegen.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen
en te beschermen. De KNNV maakt je wegwijs in de natuur.

www.knnv.nl/afdelingDelfland

De KNNV is een actieve
natuurvereniging.
Geef onze club draagvlak
met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Stuur KNNV Nieuws gerust
naar je vrienden, kennissen
en relaties.